

PROLETAREC

Glasilo Jugoslovanske Socialistične Zveze in Prosvetne Matice

OFFICIAL ORGAN OF
J. S. F. AND ITS
EDUCATIONAL BUREAU

CHICAGO, ILL., April 12, 1950

Published Weekly at 2301 S. Lawndale Ave. 618 LETO—VOL. XLV.

Položaj židovstva še vedno nerešen svetovni problem

Zed. države se branijo pošiljati Židom v Izraelu težko orožje, da se ne zamerijo Arabcem. — Sovraštva še vedno kipe

Nedavno se je vrnil z obiska v Izraelu (Palestini) bivši zvezni zakladničar H. Morgenthau, Jr. dejal, da se bo mogla židovska državica Izrael prebijati skozi edino s podporo ameriških Židov. Nji v pomoč so prispevali že stotine milijonov doljarjev. "Ne kaže nam drugega," je dejal omenjeni ameriški židovski vodja, "kot obdržati to odgovornost i v naprej." Ker je med ameriškimi Židi veliko imovitih ljudi, jim to ni tako težko kot npr. nam, ko nimamo med sabo skoro drugega kot industrialne delavce ter nekaj malih trgovcev.

Vendar pa je problem svetovnega židovstva zelo resen, ker so ljudje Izraela ostali obsovarjeni več ali manj skor v vseh delelah tudi po zlomu krutega nazisma.

Zoper predsoke proti Židom v Zed. državah se posebno bori njihova organizacija Anti-Defamation League of B'nai B'rith, ki je pripravila za ameriški tisk o sedanjem stanju Židov po svetu poseben statističen članek. V slovenskem prevodu ga je razposlal Common Council for American Unity. Glasile se:

Druga svetovna vojna je prinesla ogromne spremembe v prebivalstvu raznih dežel ozir narodov. Od prizadetih skupin so bili najbolj udarjeni Judje.

I.

Po statističnih podatkih je bilo 1. 1939 po vsem svetu 16,663,675 Židov. Od teh jih je živilo v Evropi 9,739,200, kar vključuje prebivalstvo raznih dežel ozir narodov. Od prizadetih skupin so bili najbolj udarjeni Judje. Deset let kasneje — ob koncu l. 1948 — je židovsko prebivalstvo po svetu, ki bi se bilo pod normalnimi razmerami povečalo na 17,800,000, znašalo samo 11,303,350 duš; 3,505,800 od tega skupnega števila jih je živilo v Evropi. Ena tretjina židovskega prebivalstva sveta, 60% onega živečega v Evropi, je poginilo v teku zadnje svetovne vojne — število znaša 5,700,000 oseb, ki so bile v pretežni večini pomorjene v plinskih kamrah, krematorijih, s strelenjem, izganjanjem, prisilnim delom in namernim izstradanjem.

Takoj po vojni, v drugi polovici l. 1945, je bilo v Evropi izven Sovjetske zveze milijon in tri četrtek Židov, ki so preživeli vojno. Ti so bili razseljeni, izstradani in docela terorizirani. V taboriščih so skrbeli za okrog četrtek milijona teh ljudi s pomočjo UNRRE in pozneje IRO (mednarodna org. za pomoč razseljencem in beguncem). Ostali so skrbeli zase kakor so najboljše vedeli in znali ali, pa so dobili direktno pomoč od po-možnih židovskih organizacij v Ameriki, delno tudi drugod. Večina je bila pregnana in le malo

Cleveland, O.

Koncert pevskega
zborna

ZARJA
v nedeljo 16. aprila

v Slov. narodnem domu,
St. Clair Ave.

Gostuje sopranistka
Josephine Klun
iz Pittsburgha, Pa.

AMERIŠKA VNANJA POLITIKA IMA PO SVETU ZELO MALO SREČE

Poslednje tedne je državni department v vsi Trumanovi administraciji največja tarča napadov. Republikanci udrihajo po njemu vsled političnih razlogov, kajti letos bodo kongresne volitve in se jim gre za mandate. A kritizirajo ga tudi mnogi drugi. Najbolj razboriti republikanski senatorji zahtevajo, da naj načelnik državnega departmenta Dean Acheson resignira, ker da je ameriška vnana politika toliko zavzema po njegovih krvidih in pa da je njegov oddelok natančen s komunisti. Najbolj kričav v teh obdobjih je senator Joe McCarthy iz Wisconsina. V senatu je izjavil, da je v state department nad 80 članov komunistične stranke. Potem je število znižalo na 70 in potem na 56. Dokazov ni navedel, a dobil je vsled te ter raznih drugih obdobjev izredno veliko publicite. Oblatal je marsikoga in očividno po krvem, a mu ne morejo do živega, ker ga varuje senatna imuniteta.

Bedasto je trditi, da je v tem tako važnem oddelku zvezne vlade gnezdo komunistov. Še bolj trapasta pa je McCarthyjeva obdobjev, da ima Acheson v svojem uradu nad 50 članov komunistične stranke medtem ko FBI ve, da jih ni v vsem Washingtonu toliko.

Republikanski kritiki v svoji gonji dokazujojo, da je Trumanova administracija zavozila svojo politiko posebno na Kitajskem. Trdijo, da državni department ni znal preprečiti komunistične zmage in pa da so Achesonovi svetovalci v azijskih zadevah komunisti. In zato je ameriška vlada Čiang Kaiškovi vladi je "navidezno" pomagala in ob enem ga v ameriški javnosti "blatila" kako korupten je njegov režim in da je vsled svoje notranje gnilote izgubil zaupanje kitajskega ljudstva (ako ga je sploh kdaj imel).

Res je državni department parkrat Čiang Kaišku svetoval spravo s komunisti in tudi posredoval v tem smislu, toda on je ostal trmast in Ameriki dokazoval, da bodo njegove čete komuniste temeljito premagale, ako mu naša dežela pošlje dovolj muničije in drugega materijala. Dobil ga je v izobilju toda vojno s komunisti je vzliz temu izgubljal. Sedaj so Zed. države na Kitajskem do kraja diskreditirane. A vzliz temu je Čiang še vedno deležen ameriške podpore, kitajski komunistični vladi pa naša dežela nagaja diplomatsko in gospodarsko. Toda naši toriji vpijejo, da ne še dovolj in da naj gremo na Kitajsko proti komunistom z odprtvo intervencijo. To bi seveda pomenilo vojno, v kateri bi — tudi ako bi zmagali, ničesar ne dosegli, pač pa si nakopali med kitajskim ljudstvom še več sovraštva.

Slike zmote naša vlada sedaj ponavlja v francoski Indokinji. Priznala je za postavno vlado režim nekakega cesarja, ki je lutka francoskega kapitalizma. Francoska reakcija opelira na nas, da naj tega cesarja oborožimo ker drugače ne bo kos komunistični revolte. Francozi imajo v Indokinji armado 150,000 mož, toda vse domače ljudstvo — tudi konservativno, je proti njim. Francozom gre sedaj ne samo za prešidž ampak radi bi si obvarovali tudi svoja bogastva v Indokinji in so v ta namen podprli lutkarsko domačinsko vlado,

(Konec na 2. strani)

Harry Bridges bo še pred sodišči

Malo je bilo v minulih par desetletjih unijih vodilj, ki bi imeli s sodišči ter razmizni družimi oblastmi toliko opraviti kakor Harry Bridges. In še bolj redki, ki se bi ohsodbam izogibal tako spremeno kot se je on. A končno mu sreča ni bila več mila in po 81 dneh obravnavne na zveznem sodišču v San Franciscu ga je porota po 4. dneh posvetovanja med sabo spoznala krvnim cesar se ga je dolžio; namreč da je leta 1945, ko je dobil ameriško državljanstvo, po krevem prisegel, ker je dejal, da ni sedaj in da še nikoli ni bil komunist ali član komunistične stranke.

Bridges je bil rojen v Avstraliji. Tu je že mnogo let, poskušal že prej enkrat postati ameriški državljan, pa so bili ugovori in je potem skozi precej let namero opustili. Šele ko so ga začeli znova vlačiti po sodiščih — zaradi njegovih radikalnih aktivnosti, in ko je državni tožitelj zahteval deportacijo, ranj, je Bridges ponovno vprašal za "drugi papir". V eni prejšnjih obravnav je bil oproščen, ker mu niso bilo mogoče dokazati, da je komunist. In na podlagi tega je dobil državljanstvo. Toda vladni ljudje so stikovali dalje in po par letih iskanja so ga znova ob-

tožili komunističnih aktivnosti, potvorb pri iskanju državljanstva in krive prisege. Deset bivših članov komunistične stranke je pričalo proti njemu. Pripovedovali so, kje so ga videli na sejah stranke, kakšne naloge je imel v nji, pod kakšnim imenom je bil včlanjen itd. Zagovorniki so dokazali, da so nekateri izmed oznih, ki so pričeli proti njemu, zloglasni karakterji, nič prida, nezanesljivi in da so že imeli opravka s sodišči in s policijo ter ječarji. A porota je smatrala, da so izpovedi drugih vendar toliko obremenilne, da ga je nemogoče oprostiti in tako ga ima vezni sodnik Geo. B. Harris pravico odsoditi do sedem let zapora in do \$15,000 globe. Obenem je podvržen deportaciji v svojo rodno Avstralijo, ker je ameriško državljanstvo avtomatično izgubil, razen če bodo višje instance razveljavile odsodbo.

Harry Bridges je preganjan pod vodstvom Harry Bridgesa po težkih bojih, stavkahn in pogajanjih izvojevala zanje dostojne razmere, v kolikor so v trgovskih pristanih splošno mogoče. Zaradi tega je postal Bridges med brezvestnimi lastniki trgovskih ladij zelo obso-

ku. Je energičen in v sporih z delodajalcem dober strateg, zato je bil v stanju vsled teh svojih svojstev za pomolske delavce veliko storiti. Uveljavil jim je unijo ter izposloval v pogodbih z družbami, da zanje delavce ona najemata. Tako je moral biti tak delavec prej član unije predno ga je poslala na delo. Ta dolgočeva pogodba je sedaj v navzkriju s Taft-Hartleyjevo postavo, ki zaprto delavnico prepondevuje.

Zivilne delavcev na pomolih, v skladničih in pri izlaganju ter nalaganju tovora ni ne prijetno, in delo je nestalno. Ladja pride, so jo izloži, naloži in gre. Delavci potem posodajo, dokler ne pride kaka druga. Tako je v bližini teh pristanov polno hazardnih igralnic, bordelov, salunov in umazanih starinskih hiš s sobami, kjer pomolski delavci bde in spe. Vzelo je leta, predno je njihova unija v Kaliforniji, Oregonu in Washingtonu pod vodstvom Harry Bridgesa po težkih bojih, stavkahn in pogajanjih izvojevala zanje dostojne razmere, v kolikor so v trgovskih pristanih splošno mogoče. Zaradi tega je postal Bridges med brezvestnimi lastniki trgovskih ladij zelo obso-

Kdaj bo Sovj. unija pri moči udariti v Zed. države?

Znani žurnalist Lloyd Norman piše iz Washingtona, kako na gornje vprašanje reagirajo člani vrhovnega štaba ameriške oborožene sile. Svoj stan imajo v Pentagonu, kjer je sedež obrambnega tajništva zvezne vlade. To je največja palata v našem glavnem mestu.

Lloyd Norman je od teh visokih častnikov izvedel, da vojne v Rusijo ne pričakujejo najmanj dve leti ne, ker ni zadost močna zanj. Takih vesti je bilo že mnogo iz Pentagona, in mnoge teh so bile širjene v namenu, da naj mi najprvo udarimo, ker smo pripravljeni. Temu pravijo "preventivna vojna". Mi jo namreč začenemo zato, da jo "preprečimo".

Dobro je, da ta šola nima večine v najvišjem povelenjskem stabu, kajti pred zgodovino in ne pred javnostjo ne bi mogli skriti, da smo bili "agresorji" ne pa napadenia sovjetska zveza.

Sedanji proračun zvezne vlade znaša za vzdrževanje naše bojne sile trinajst milijard dolarjev, kar je ogromna vsota.

Ker nam torci ne preti napadne iz Rusije ne od kje drugje, bi bilo pametno oboroževanje rajse omesti, kajt ga posprevesati. Norman pravi, da ima naš vrhovni štab o Rusiji ter njeni armadi ter o drugih bojnih sredstvih precej dobre, zanesljive podatke, ki jih je poslala inteligenčna (Spionska) služba in dobili so tudi iz drugih virov. Po njihovih doganjih šteje sovjetska armada dva in pol milijona mož, sovjetska mornarica jih ima 600,000 in letalstvo nad pol milijona. Dognali so tudi, da se Rusija še ne smatra dovolj močnim za spodaj z Zed. državami. Drugič je zelo zaposlena z obnavljanjem razdeljenih in opustošenih krajev. Dalje menijo, da sovjetsko ljudstvo ne bi odobrilo svoji vladni kakovih militarističnih puštolovščin v Moskva noče riskirati, da bi v vojni izgubila "satelite".

Mi nismo nikoli verjeli, da Rusija hoče vojno in njena propaganda poudarja mir, naša slika za hujšačko v vojni. Sovjetska oborožena sila je od Zed. držav zelo daleč, z izjemo Alaske. Naši vojni letalski večaki cenijo po svojih podatkih, da ima Rusija le okrog 16,000 letal, med njimi do tisoč bombnikov, ki pa so v primeru z našimi infernimi.

Bilo bi bolje, ako bi bilo več takih poročil in tolaženja z mirom, namesto da se širok dežele vpije, kot da ima vojna že jutri zjutraj izbruhnu.

Naša vasi in v predmetih delavcev. V zlatu in baržunu v palcah. A nekoč bo tudi nje konec. Bilo bi je že, če bi aristokracije Mussolini in Hitler ne obvarovala pred demokracijo in

KOMENTARJI

Zbirka in presoja urednik

Diktator Franco je ne samo glavar utrujene Spanije in ukazalec usodi njenega bednega ljudstva, katero je v ogromni večini, temveč je tudi eden izmed najbogatejših posestnikov Spanije. Ima sijajna veleposestva, gradove, vile in denarja za vsak slučaj tudi v inozemstvu.

Kajti nič se ne kaže pride, pa je pripravljen na udobno življenje kjerkoli bo varno, ako zanj v Španiji ne bo. V tem začetku je tudi tak način — ker je prejšnji predsednik s pomočjo "satelit" pomlad Titu zbrala s trona, a način, da ne bo invazije temvele le "intervencija". Npr., na meji se dogodek v Parizu. Francovo moč nad Španijo je minimil ten eden demonstrala poroka njegove hčerke z nekim markizom — kajti v Španiji so titli še vedno na površju in navadna masa pa hlapuje, po pravilu, da je za hlapce in dekle.

Sedanji proračun zvezne vlade znaša za vzdrževanje naše bojne sile trinajst milijard dolarjev, kar je ogromna vsota. Komediant Lloyd Norman je od teh visokih častnikov izvedel, da vojne v Rusijo ne pričakujejo najmanj dve leti ne, ker ni zadost močna zanj. Takih vesti je bilo že mnogo iz Pentagona, in mnoge teh so bile širjene v namenu, da se ne kaže pride, pa je pripravljen na udobno življenje kjerkoli bo varno, ako zanj v Španiji ne bo. V tem začetku je tudi tak način — ker je prejšnji predsednik s pomočjo "satelit" pomlad Titu zbrala s trona, a način, da ne bo invazije temvele le "intervencija". Npr., na meji se dogodek v Parizu. Francovo moč nad Španijo je minimil ten eden demonstrala poroka njegove hčerke z nekim markizom — kajti v Španiji so titli še vedno na površju in navadna masa pa hlapuje, po pravilu, da je za hlapce in dekle.

Francova hči je imela poroko kot še malo takih. Poročevalce velike ameriške radio-omrežje družbe CBS je opisoval ta dogodek v bivstvu takole: "Španija velja za ubožno delo, z revnim prebivalstvom. Toda ni vsa taka. To smo videli te dni (minimi ten), ko se je poročila Fioncova hči (to in to po imenu) z markizom, ki ima še take in tak naslove. Vsi veliki Španiji, vsa izbrana aristokracija je bila povabljeni. In pa drugi veliki Španiji po svetu (ki so prijatelji Franca), med njimi skorovočno tudi kardinal Spellman ter glavarji Vatikana. In veste koliko je dobita Francova hči (to in to po imenu) z markizom, ki ima še take in tak naslove. Vsi veliki Španiji, vsa izbrana aristokracija je bila povabljeni. In pa drugi veliki Španiji po svetu (ki so prijatelji Franca), med njimi skorovočno tudi kardinal Spellman ter glavarji Vatikana. In veste koliko je dobita Francova hči (to in to po imenu) z markizom, ki ima še take in tak naslove. Vsi veliki Španiji, vsa izbrana aristokracija je bila povabljeni. In pa drugi veliki Španiji po svetu (ki so prijatelji Franca), med njimi skorovočno tudi kardinal Spellman ter glavarji Vatikana. In veste koliko je dobita Francova hči (to in to po imenu) z markizom, ki ima še take in tak naslove. Vsi veliki Španiji, vsa izbrana aristokracija je bila povabljeni. In pa drugi veliki Španiji po svetu (ki so prijatelji Franca), med njimi skorovočno tudi kardinal Spellman ter glavarji Vatikana. In veste koliko je dobita Francova hči (to in to po imenu) z markizom, ki ima še take in tak naslove. Vsi veliki Španiji, vsa izbrana aristokracija je bila povabljeni. In pa drugi veliki Španiji po svetu (ki so prijatelji Franca), med njimi skorovočno tudi kardinal Spellman ter glavarji Vatikana. In veste koliko je dobita Francova hči (to in to po imenu) z markizom, ki ima še take in tak naslove. Vsi veliki Španiji, vsa izbrana aristokracija je bila povabljeni. In pa drugi veliki Španiji po svetu (ki so prijatelji Franca), med njimi skorovočno tudi kardinal Spellman ter glavarji Vatikana. In veste koliko je dobita Francova hči (to in to po imenu) z markizom, ki ima še take in tak naslove. Vsi veliki Španiji, vsa izbrana aristokracija je bila povabljeni. In pa drugi veliki Španiji po svetu (ki so prijatelji Franca), med njimi skorovočno tudi kardinal Spellman ter glavarji Vatikana. In veste koliko je dobita Francova hči (to in to po imenu) z markizom, ki ima še take in tak naslove. V

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE

NAROČNINA V Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;

za četrtek leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do petka popoldne za priobčitev v številki naslednjega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz

Business Manager: Anton Udovich

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00;

Foreign Countries: One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.

Telephone: ROCKWELL 2-2864

AMERIŠKA VNANJA POLITIKA IMA PO SVETU ZELO MALO SREČE

(Konec s 1. strani)

ki je med domaćim prebivalstvom brez zaslonbe. Izrečene so bile z raznih reakcionarnih krogov sugestije, da ako smo res za zajezitev komunizma, moramo poslati v Indokino naše marine in odločiti zmago v prid Francije. Toda Philips Talbot, ki je veščak v azijskih zadevah in je sedaj v Indokini poročevalcev čikaških Daily News pravi, da se igramo z ognjem ako to storimo.

Temeljna napaka ameriške vlade je, da vsled svojega boja proti komunizmu podpira povsod najbolj reakcionarne elemente, in tako si nakopavamo med ljudstvi, ki bi see rada otresla koruptnih režimov in imperializma, mržnje namesto priateljstva. Propaganda sovjetske zveze to pridno izrablja in dokazuje, da le ona je resnična priateljica zatiranih narodov.

Očividno je, da si Francija ljudstvu Indokine ne bo mogla več podjaviti — tudi z ameriško pomočjo ne in vrh tega jo ta vojna veliko stane, kar Francijo ekonomsko izčrpana. Zato toliko kljucov na Ameriko, da naj ona pomaga.

Naša vlada je z ozirom na razmere v Aziji res v zagati. Kitajske komunistične vlade noče priznati. Mnogi ameriški torji se nadejajo, da se spleh ohranila ne bo. Vsled dolgotrajne civilne vojne, lanske suše ter velikih povodnj je milijone prizadetega prebivalstva na Kitajskem v bedi in prerukujejo, da jih bo mnogo pomrlo od gladi. Nekateri v Washingtonu se ukvarjajo z idejo, da bi gladnemu ljudstvu na Kitajskem pomagala naša vlada s svojimi zalogami odvisnih živil — pogojno, ako bi kitajski komunistični režim po radu in v tisku oznanjal, da je to pomoč dala ameriška kapitalistična vlada. Ako bi tega pogoja ne sprejel, ima potem ameriška vlada priliko kitajskemu ljudstvu s svojimi propagandnimi viri povedati, da strada zato, ker njihova komunistična vlada noče podpore iz Zed. držav.

Jasno je, da v teh okolčinah med našo in kitajsko vlado še dolgo ne bo sporazuma. Verjetno je, da se bodo odnošaji med njima še bolj poostri.

Ne dosti bolje gre ameriški vnanji politiki v zapadni Evropi. Marshallov plan za ekonomsko obnovo Evrope ne uspeva tako kot so si ga njegovi ameriški graditelji zamisli. Preveč te podpore gre na stroške živil in premalo za obnavljanje ter moderniziranje industrije. To velja posebno za Francijo in Italijo. Ako ne bo ameriški kongres dovolil nadaljnje milijarde kredita, bo dosedanji kmalu izčrpan ne da bi se načrt za ekonomsko rekonstrukcijo zapadne Evrope uresničil.

Tudi z atlantskim pakтом so nastale težave. Ameriški načrt tem paktu določa skupno oborožitev vseh dežel, ki so pakt podpisale in Amerika bi jim dala orožje, one pa moštvo. Toda na nedavni konferenci teh držav v Haagu s tem ameriškim načrtom niso bili nikaj zadovoljni. Nekateri predstavniki teh vlad so mnenja, da tudi ako pokličejo v armado še par milijonov mož, to ne bo preprečilo ruske agresije, razen ako Zed. države določno izjavijo, da v slučaju vojne pridejo zapadni Evropi na pomoč s svojo boroženo silo. Tega pa vlada na svojo roko ne more storiti in od kongresa pa ni pričakovati, da bi se hotel v naprej obligirati.

Druga nerodnost za ameriško in francosko vlado je, ker delavci v francoskih pristaniščih ameriške muničije nočejo izlagati. To jim je naročilo vodstvo njihove unije, ki je komunistično. Kaj bi torej zaledla taka ameriška pomoč Franciji, če pa delavci niso začeli?

Tudi zapadna Nemčija je težko vprašanje. Ameriška vlada bi rada zapadno Nemčijo v atlantski pakt in pa da se jo oboroži. Francozi — naravno — nasprotujejo, ker kdo ve, ali ne bi šla nova militarizirana Nemčija spet v vojno proti zapadu namesto zoper Rusijo? A v Washingtonu smatrajo, da zapadna Evropa ne more postati ne močna militaristična sila, ne se razviti v zdravo ekonomsko enoto brez sodelovanja zapadne Nemčije.

Ameriška vnanja politika ima težave tudi radi Anglike. Angleška vlada vodi po vojni bolj in bolj

politiko izolacije. Vzrok je, ker so vodstvo prevzelo Zed. države, do pive svetovne vojne pa ga je imela Velika Britanija. Do takrat je bila ona najjača svetovna vojna sila — predvsem na morju, sedaj pa ima jo vlogo Zed. države. Tako so Zed. države nadomestile Anglijo s svojo bojno silo v Sredozemlju in v azijskih vodah. In Amerika plačuje stroške intervencije v Grčiji, plačevala jih je Čiang Kaišku in Amerika nosi stroške okupacije na Japonskem in največ tudi v zapadni Nemčiji. V teh okolčinah je Anglija postala država nekakega drugega reda, a Amerika pa birada, da bi angleška vlada vzela v svetovni politiki več odgovornosti in z ameriško v vseh ozirih skupno nastopal. Sedaj dostikrat ni te soglasnosti. Achesonov položaj torej ni zavidičljiv.

Z UPRAVNICKOVE MIZE

Anton Udovich

Vse izgleda, da se je odprla sezona pomladanskih programskih priredb. Kolikor nam znamo, bodo prihodnje nedeljo 16. aprila v treh različnih mestih bogati koncertni programi, ki bodo nudili občinstvu obilo duševnega užitka. Eden izmed teh bo v Slov. narod. domu na St. Clair Ave. v Clevelandu, kjer bo imel pevski zbor "ZARJA" svoj pomladanski koncert s sodelovanjem gospodinje Josefine Klun iz Pittsburgha, Pa. Podan bo zelo bogat spored.

Druga priredba istega dne bo v Chicagu v šolski dvorani na Cermak Rd. ter Wolcott Ave. Priredi ga društvo Liberty Bell (Zvon) št. 70 ABZ. Tudi ta program obeta biti zelo bogat in iz oglaša minuli teden v tem listu ste lahko uvideli, da imajo dovolj gradiva za dva programa. Sama igra, v kateri nastopijo zelo dobré in izkušeni igralci, bi vplivala za en program, a bo še nekaj točk povrhu. Ravno isti dan bo tudi pevski zbor Lilija v Milwaukeju priredil koncert v Collins Meyer Post dvorani, 725 W. National Ave. Pri tem bosta sodelovala pevski zbor Naprej, ki je preslavil svojo 40-letnico 12. februarja, in zbor Planinska roža. Gotov sem, da bodo imeli tudi tu bogat spored.

Teden pozneje — 23. aprila, bo slavljen pevski zbor "JADRAN", v Clevelandu 30-letnico v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. V sporedu ima tudi opereto "Grof cigan". V soboto 29. aprila bo imel ženski zbor Slov. ženske zvezde svoj koncert tudi v Solski dvorani na Cermak Rd. in Wolett Ave. v Chicagu, in 7. maja bo pa koncert pevskoga zboru France Prešerena v American Hall na 1440 W. 18th St. Enake priredite bodo tudi po drugih naselbinah, kjerkoli imajo kulturne ustanove.

Ali bodo te prirede uspešne — ali jih boste obiskali v polnem številu? Uverjen sem, da jih boste posetili, ako le malo upoštevate našo slovensko pesem v drama, ale le delno prizavate trud onih, ki bodo te programe vprvorilici. Že zato sem prepričan, da se jih boste udeležili.

Ali ste kdaj pomislili ob mrzljem zimskem večeru, ko ste se mogli ugodno zlekliniti na divan in poslušati radio ali gledati v television ter zraven brezkrbno zadremali, da se je nekdo prav ob tem času trudil in trošil čas — včasih zelo neugodno, zato, da ko se na pomlad vse ogreje, bodo vam lahko nudili duševno užiten program?

Ali se zavedamo, da se imamo zahvaliti tem neutrudljivim ljudem, da imamo priliko poseti te koncerne, da še danes dona naša lepa slovenska pesem v raznih dvoranah po Ameriki? Ali je še treba koga navduševati in siliti za tako stvar? Nikogar — ki trdi, da je Slovenec! Toda ali je to res — nikogar? Dragi moji — mogoče pride čas, ko bi radi plačali dolar ali dva, da bi videli in slišali igro v svojem jeziku ali pa ubranjo petje lepe slovenske pesmi. Toda kadar izginejo sedanje take ustavne, potem tega ne bo mogoče več dobiti za noben denar. To se ne da zasluziti v tovarni, tega ne prinese prosperitet — pač pa jih jemlje depresija, ker kadar trpi telo, začne ubijati tudi dušo in brez te pa kulturno delo ne more živeti.

De Pue, Ill. — John Zugich, tajnik društva "Zavednost" št. 59 SNPJ je postal članarino Prosvetne matici za omjenjeno društvo, ob enem je obnovil našočno in prispeval listu za pirhe \$1.

Se iz De Pue, Ill. — John Slatner St. je obnovil našočno, poslal znesek za koledar in 50c za pirhe.

Peru, Ill. — Joseph Novak je obnovil našočno ter prispeval da novic ni, čaka pa na koledar. Saj ne bo treba dolgo čakati.

Indianapolis, Ind. — Naša bivša zastopnica Mary Stroj je nam pisala in poslala naročnine za Paula Platise, Louis Urbančiča in za Slov. Nar. Dom. P. Platisha je prispeval za pirhe \$2, L. Urbančič \$1 in Mary Stroj \$3. Poleg tega je poslala našočno za 8 koledarjev. Najbrž si naša sotrudnica in kot se sama naziva — "bivša zastopnica" ne predstavlja, s kako račnostjo sem sprejel to pismo, ne toliko za to kar je bilo v njem vrednote, pač pa raditega ker je s tem pokazala, da ji ni še umrla, da je brez vsakega nadle-

govanja uvidela potrebo potruditi se in storila to kar je dela prej in ker je to potrebno. Od kar se je ona odpovedala zastopništvu nismo imeli tam nikogar, ker oni, ki je bil priporočen — ni na moje pismo niti odgovoril. Nekateri so že sami poslali našočne, toda je bolje za naselbino kako imamo kakega aktivista. Upam, da bo to delo vršila še v bodoči in da se ne bo imenovala "bivša". Zelela nam je vse vse najboljše k praznikom in obilo pirov — mi ji vsa vočila dvojno vračamo.

Cleveland, Ohio — John Kreblu so obnovili našočno Ivan Babnik, Peter Bukovec, Anton Colarić, Matt Estenik, Louis Lemut, Anton Logar in Felix Strumbel. Drugi so bili že v zadnji številki omenjeni. Listu za pirhe so prispevali Louis Lemut \$2, Mary Bayec \$2, Frank Česen \$2, John Filipič \$2, Felix Strumbel \$2, Peter Bukovec \$1. Trije prijatelji \$1, in sam John Krebel \$4. Za kar vpraša, nisem imel še čas — prispeval potrpljenja.

Se iz Cleveland — Andrew Bozich in soproga sta prispevala listu za pirhe \$2 in Paul Česen ter soproga \$2, skupaj \$4, postal Andrew Bozich.

Warren, Ohio — Joseph Jež je poslal našočno za Mary Ann Walls.

Windsor, Ohio — Jack Selan je obnovil našočno in prispeval za pirhe \$1.

Youngstown, Ohio — John Taneek je tudi poslal za pirhe Proletarca prispevke, ki jih je nabral na seji federacije SNPJ v Girardu, O. Prispevali so Joseph Jež in soproga. Warren, O., \$5 (to je oni, ki sem ga že prej omenil, da je postal našočno); iz Girarda so prispevali po \$1 Louis Muster, Frank Racich, John Rovan, Mike Smith; po 50c, Louis Racich in Andrew Kocjan. Iz Sharona, Pa., Anton Bogolin in Frances Gorenc po \$1 in Al Cvelbar 50c. Jack Tavar, Power Point, O., 50c, in sam John Taneek je poleg truda z nabiranjem dodal še \$1. Skupaj \$14.00.

Herminie, Pa. — Anton Zornik je postal našočno za Josephina Kausa iz Cuddy, Pa., in za J. Kastelicu iz Claridge, Pa. Obenam potozi, da ga je poleg njenega stare bolezni prijel se revmatizem — vzrok — spremembe vremena. To mu njegove aktivnosti še bolj ovira. Zdaj ko bo sonce vsak dan gorkeje, bo mogoče kaj pomagalo tudi našemu aktivistu Zorniku in mu olajšalo težave življenja.

Imperial, Pa. — Martin Goran je obnovil našočno in prispeval listu za pirhe \$2.

Lattro, Pa. — John Resnik je obnovil našočno in prispeval za pirhe \$2. Kar želi, mu v kratkem sporočim.

Tire Hill, Pa. — Anton Stražiar je obnovil našočno in prispeval za pirhe \$1. Nisem pa se nikol prej dobil tak pisemski papir kot to pot. On je nam postal na ozadju rezita od premoga, ki ga je kupil, na katerem se vidi, da se tam malo ceneje grejejo kot se naprimer mi v Chicagu, ker tam je tona preiroga \$8 tekujek je pa \$18 in več.

Nekaterim našim zastopnikom dolgujem odgovor, pa prosim, da še malo potripijo, ker nikakor nisem kos vsem delu, ki ga srečujem. Zdaj še nekaj tednov delam polni čas v tovarni in to me precej ovira na času tu v uradu; nerodno je, da je človek lahko samo na enem delu naenkrat.

Pomlad je tu — in pa vabilo na piknike

Summit, Ill. — Razveta se pomlad in kmalu bo toplo in vse v cvetju, da se bomo v naravi tudi ljudje pomladno počutili, ne samo ptiči.

Ko bo toplo, se bomo na naših družbenih sestankih usedli pod hraste, ali na klopi v senki, popili vsak čas pivo in se šalili ali pa se o čem drugem pomenkovati s prijatelji in znanci.

Priročnost za en tak sestanke vam nudi društvo Summit št. 707 SNPJ, ki bo imelo svoj prvi pomladanski izlet ali piknik na prosterni vrt našega znanega rojaka Antona Kegla dne 30. ma-

jja, torej v torek na Spominski dan.

Ob tej priliki praznuje našočno društvo tudi svojo dvajsetletnico. Radi tega še posebno vabimo vse, da prideete. Jamčimo vam obilo zabave, fino postrežbo in domačnost med domačimi ljudmi. — Jacob Adam.

Položaj židovstva še vedno nerešen svetovni problem

(Dalej s 1. strani)

novi naseljeni niso vselej na razpolago, vendar so v nekaterih slučajih dovolj zanesljive. V Zed. države naprimer, je prišlo do konca leta 1949, 90.000 židovskih razseljencev v priseljenec. Točna uradna številka je 88.983. Sredi leta 1949 je Kanada sprejela okrog 20.000 židovskih priseljencev in južnoameriške države so jih vzele čez 15.000. Avstralija 8.000 in druge dežele manjše število.

Dokaj komplikiran je tudi problem vere. Pravoverni Židovi se drže strogo svojih verskih zapovedi glede Gospodovega dne (sobota) in uživanja hrane po verskem predpisu. Mnogi namreč trdijo, da ni mogoče vsem praznovati vseh zapovednih praznikov, ker danes živimo dobi električnih central, železnice, vodovodov, restavracij, bolnic stalnega morskega prometa itd. Nemogoče je ustaviti ves ta ogromen obrat ob praznikih in sobotah (Sabbath). Težave so tudi glede dijete, ki jo predpisuje vera. Po tozadnih predpisih se mora uporabljati za mesna jedila ena, za mesna pa druga posoda in jedilni pribor. Spričo pomanjkanja stanovanj in splošnih potrebič, je to zavrnjeno.

Mnogi naseljeni v Palestini morajo biti radi pomanjkanja stanovanj nastanjeni v taboriščih. Od januarja do decembra 1949 se je prebivalstvo teh zasebnih taborišč zvišalo od 28.000 na 100.000 oseb. Njihovo življenje v taboriščih ni bilo rožnatno, ko je pritisnilo deževje koncem leta in jim ta zasilna domovanja preplavilo. Iskanje zaposlitve s katerim si belijo glave tozadnji veščaki.

Vsekakor pa je vl

Iz SANSovega urada

3854 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
Telefon: LAvndale 2-0977

RAČUNSKO POREČILO SANSA za januar in februar 1950

Bilanca 31. decembra 1949	\$2,261.33
DOHODKI za upravnim sklad SANSA:	
Podruž. štev. 1 SANS (M. Cetinski), Detroit, Mich.	12.45
" 8 " West Newton, Pa.	7.95
" 12 " West Aliquippa, Pa.	15.00
" 18 " Sheboygan, Wis.	11.00
" 24 " Virden, Ill.	3.48
" 45 " Sheboygan, Wis.	2.85
" 48 " Cleveland, Ohio	196.00
" 54 " Chicago, Ill.	62.00
" 55 " (Dr. št. 138 SNPJ) Strabane, Pa.	60.00
" 56 " Milwaukee, Wis.	19.00
" 107 " Gallup, New Mex.	19.00
" 109 " Pueblo, Colorado	14.00
Cent. odbor podr. SANSA, društvo v klubov, Chicago, Ill.	150.00
John Potokar, Chicago, Ill.	5.00
Frances Zakovšek, No. Chicago, Ill.	2.00
Za knjige	3.50
Razno	1.75
	\$ 584.98
	\$2,846.31

IZDATKI:

Najemnina urada	
Razsvetljava	
Telefon in telegrami	
Plača uslužbenca	
Davek socialne zaščite	
Dohodinski davek od plače	
Seja ekskutive SANSA, 11. februar 1950	
Zapisnik	
Uradne potrebščine	
Eksprese	
Knjige in časniki	
Razno	
	\$ 45.00
	2.00
	16.10
	292.25
	11.80
	33.60
	209.50
	10.00
	6.91
	3.81
	3.20
	.16
	\$ 634.33
	\$2,195.39
	16.59
	2,211.98
	\$ 2,846.31

SKLAD OTROŠKE BOLNISNICE

Gotovina 31. decembra 1949	\$39,234.88
Zapuščina pokojne Katarine Pfeiffer, New York, N.Y., (poslala Mrs. Jos. Zavertnik, Englewood, N.J.)	500.00
Podružnica štev. 48 SANSA, Cleveland, Ohio	5.00
Obresti hranilnih vlog	300.00
Skupaj	\$40,039.88

SKLAD ZA ZDRAVILA ZA SLOVENIJO

Gotovina 31. decembra 1949	\$ 2,434.64
Podružnica štev. 48 SANSA, Cleveland, Ohio	42.00
	\$ 2,476.64
Izdatki	864.00
Bilanca 28. februarja 1950	\$ 1,612.64

ČETRTA KONVENCIJA SANSA

Zadnje dni je bil razposlan podružnicam SANSA in drugim poziv za izvolitev delegatov 4. konvencije SANSA, ki se vrši 27. in 28. maja 1950 v Clevelandu, Ohio.

Vsaka podružnica ali organizacija je upravičena do enega delegata, ako je od zadnje konvencije prispevala najmanj \$50 v upravnim sklad SANSA. Podružnice ali organizacije, ki so v ta sklad prispevale več, so upravičene do sorazmerno večjega števila delegatov.

Do enega ali več delegatov so upravičeni tudi tiste organizacije, narodni domovi, centralne organizacije, kulturne skupine ter časopisi, ki so direktno ali indirektno materialno ali moralno nudile SANSA svojo podprtost v omenjeni dobri.

Ako katera zgoraj imenovani podružnic, organizacij ali skupin ni prejela takega poziva, pa se smatra, da je upravičena do zastopstva na tej konvenciji, naj se nemudoma javi na glavni urad SANSA in zadevo se bo skušalo kar najbolje mogoče uresni.

Predavanja o Jugoslaviji
Kot znano, sta bila Mirko G. Kuhel, tajnik, in Milan Medvešek, blagajnik SANSA, dalj časa na obisku v Sloveniji in Jugoslaviji. Vključno temu, da Milan Medvešek opisuje to potovanje, so iz mnogih slovenskih naselbin izrazili željo, da se prirede predavanje, na katerem bi govornik ustremio in po domače povedal o svojih vtisih in doživljajih za časa potovanja in bivanja v Jugoslaviji. Dosedaj so se tako predavanja vrnila v Chicago, Ill., Cleveland, O., v Springfieldu in Waukeganu, Ill., ki so bila silno zanimiva in počutna.

Prihodnja, do sedaj priglašena predavanja tega filma bodo: 16. aprila v Pueblo, Colo., (podružnica štev. 109 SANSA), 30. aprila, Fontana, Calif., (Društvo štev. 569 in 723 SNPJ), ter 3. junija v Sharonu, Pa., (podružnica štev. 30 SANSA).

Rojaktom v onih naselbinah, kjer ta film še ni bil predajan, pa bi ga že zeleli videti, se priporo-

ča, da skušajo tudi v njihovem kraju tako predavanje prideti. Za nadaljnja pojasnila in pogoje, pišite na: Slovenski ameški narodni svet, 3854 West 26th Street, Chicago 23, Ill.

— Tajništvo SANSA.

KOMENTARJI

(Konec s 1. strani.)

žarnico in z rogočenimi žarki, da nas obvaruje rdeče poplave. On pravi, da se v razkrivanju komunistov v vladnih službah "žrtvuje" za ljudstvo, a če pogledamo kolikšni so njegovi dohodki od vlade za njegovo "patriotično" delo, pa vidimo, da mu ni slabo, in vrh tega si je pridobil za par milijonov dolarjev reklame zastonj, ki pa ga bo bržkone potopila. McCarterjeva plača znaša \$12,500 na leto. Prejema jo kot zvezni senator, neglede koliko časa je na sejah. Poleg plače ima \$2,500 na leto za "stroške". Ta vsota je prosta dohodinskega davka. Potem mu je dovoljeno potrošiti iz zvezne blagajne \$16,300 na leto za najetje klerkov za svoj osebni senatorialni urad, kar je čedna vsota za žene senatorjev, za hčere, sinove in druge sorodnike ter prijatelje, ki si jih namerjajo. \$500 ima vsak senator na leto za kritike telefonskih in telegrafskih stroškov. To znaša že \$31,850 na leto. Je to vse? Kaj še? Senatorji imajo poleg tega še vsak svoj z vsem opremljen urad na ljudske stroške — ne samo v Washingtonu ampak tudi v svojem volivnem okraju. Potem imajo vso zdravniško oskrbo ZASTONJ zase in za svojo družino, cvetlice zastonj (namreč na tvoje in moje stroške), vso poštnino prosto neglede koliko tisoč pisem vsakodan razpolože, tiskovine dobre v popustu in enako tudi hrano v kongresni restavraciji. Poleg tega imajo plačane voznine in kadar gredo po uradnih poteh imajo krite tudi vse stroške. In po petih letih službe v kongresu imajo pravico do penzije po \$1,875 na leto in ako služijo v zbornici dalj kot omenjeno dobo, imajo pravico do najvišje penzije, ki znaša \$7,500 na leto. Pregovor prvič da je Bog brado sebi najprvo ustvaril. "Naši" zakonodajci v Washingtonu tega pravila niso pozabili, kajti ustvarili so si na stroške vseh nas "raj na zemlji", v politiki pa si iščejo reklame s komedijami, denunciacijami ter z vzdrževanjem reakcije, da ne bi ljudstvo prišlo do moči.

POLOŽAJ ZIDOVSTVA SE VEDNO NE RESEN

(Konec s 2. strani.)

do, ko je rasla nakupna sila izraelskega funta (izraelska valuta).

Teh nekaj navedenih dejstev seveda kaže le nekatere probleme, s katerimi se mora boriti nova rastoča država Izrael. Vključenim in drugim problemom nova država kaže dovolj življenske sile in modrosti, da more dati onim Židom, ki so še vedno razseljeni in brez doma zagotovilo, da lahko pridejo pod njen krov in si ustanovijo mirno življenje.

NE ČAKAJTE,

do prejmete drugi ali tretji opomin o potečeni naročnini.

Obnovite jo čim vam poteče. S tem prihranite upravi na časun in stroških, ob enem pa izvršite svojo obveznost

Dr. John J. Zavertnik

PHYSICIAN AND SURGEON

3724 WEST 26TH STREET

Tel. C.Rawford 7-2212

OFFICE HOURS:

1:30 to 4 P.M.

(Except Wed., Sat. and Sun.)

6:30 to 8:30 P.M.

(Except Wed., Sat. and Sun.)

Residence:

221 Shinstone Rd., Riverside, Ill.

Phone Riverside 2212

ZA LIČNE TISKOVINE VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH

SE VEDNO OBRTITE NA UNIJSKO TISKARNO

ADRIA PRINTING COMPANY

Tel. Michigan 2-3145

1838 N. HALSTED ST.

Miško Kranjec:

Fara Svetega Ivana

ROMAN

(Nadaljevanje.)

Pri vsem njegovem pravlem pojmovanju slovenski narod ni pomnil nič, ker tu pač ne gre za narod, ampak za to, čigava last je bila slovenska dežela v zgodovini. "Mila domovina" je bil samo poetični izraz, ne pa nekaj pravnenjavnega. Bila je last slovenskih poetov, od Frane Prešerena do Cankarja, toda "kronovina" kot taká, otipljiva, tista, ki je donašala dohodek, je bila last "nadvojvode Janeza" in za njim drugih.

A tudi tudi gospodarske osnove? A tudi je vse železna? Dasi se na gospodarstvo ni sploh nič razumel, razen nekako iz svojega jusa, je vendar le, da je vendar le, da mora prej ali slej proasti in da jo Angleži same s podporami umetno vzdržujejo. Ljudje v tej državi so nesposobni, da bodo gospodarstvo uredili. "Prosim vas, ali se pastirji razumejo na gospodarstvo? Ne in ne! Z lesenim plugom orjejo polja. Kruh pečejo v pepelu, industrije ne poznaajo, komaj so povzpeli do opankarske obrti!"

In kultura! Prosim vas, ali si morda predstavljati, da bi izvajali Beethovenove simfonije? Na kaj pa? Na frulo in dudo? Resnično, lepo simfonija! — Narod, ki se spravi prevajat Goetheja, prevede Fausta s "sako". Ampak to ni naključje in ne smešno! To je popolnoma v duhu balkanizma! Zakaj Balkanec misli vedno na svoj kindžal, nož, puško, na kri! Pa je prepirčan, da je bil Goethe gostilniški pretepač. Uboga Grächen, ki te Balkanec ponesel v svojo stajo na slamo, ker se ne foči sobe od stape! Lepa kultura!

Ubogi mal, debelušni in nadušljivi upokojeni učitelj Plavšek, ki je imel v svoji knjižnici trideset letnikov Ljubljanskega Zvona, ne kaže žadno ponosnosti, ki je rad govoril o Prešerenu in Cankarju, se je karor trstika v vetrui majal pred takimi Sušnikovimi napadi in dokazi. Zakaj med redkimi izbranci, ki jim je Sušnik pripovedoval o teh starih, je bil tudi bedni Plavšek, ki se naienal braniti in ni znal braniti svoje domovine. Vse to se je navadno dogajalo pri partiji preferanze pri Podlesku. Staro žandar se je malo zmenil za Sušnikova dognanja. Tudi sam je zabavljal nad "Balkanci", pri čemer je seveda vedno izvzel. On je bil liberalec. Europejec, pa tudi Slovenec. Te stvari so bile zanj tako preproste, kakor to, da je bil v Avstriji žandar, v Jugoslaviji pa trgovec. Ni žaloval za Avstrijo, a tudi Jugoslavije ni ljubil, dasi so mu računi njegove trgovine v dvajsetih letih v Jugoslaviji pokazali zadovoljivo podobo.

Krotovič pa se je ob takem Sušnikovem govorjenju Plavšek. Zakaj bedni Plavšek ni nikdar na lastne oči spregledal, da Sušnik ne obsoja Jugoslavije kot Jugoslov, ki je že želel boljšo, marveč da Sušnik izpodkopava to, kar sovraži. Zvesti naročnik tridesetih letnikov Zvona, večni Jutrovec, ki pa je bil sicer velik rodoljub, je bil prepirčan, da so vsi ljudje okrog njega pošteni. Do države je gojil veliko spoštovanje in zvestobo, slovenski narod pa je ljubil. "Saj smo otroci tega slovenskega naroda!"

Tak Plavšek se je na vse kripal, upiral Sušnikovim dokazom in trditvam, pri čemer je pozabil, da se spušča v podrobno razpravljanje in prepiranje, kakor to delajo otroci. Tak je navajal glede dud, da jih neke vrste imajo tudi Angleži, sicer pa naj Sušnik ne misli, da je Beethovenova simfonija mogoče igrati na švabske citre! Kar se Goetheja tiče, je mož res genij, a da Nemci v vsej svoji dolgi zgodovini imajo enega samega Goetha, ki so ga napravili za šolskoobvezni

deset oseb. Ima debelo insulacijo kar pomeni hladnejšo kuhinjo

The Menace of Abundance

Misfortune stalks these great United States of America. The people have produced more than they need of almost everything. As a result, our national police-makers are worried and our fellow citizens are menaced by poverty.

If that sounds silly, don't blame us. It's the way things are, the way they always have been under our private-profit economy and the only way they can be so long as wealth is produced for the profit of owners instead of for the use of everybody.

Right now Congress has a little mountain of bills dealing with possible ways of freeing society from the curse of super-abundance. Take potatoes — go ahead, take 'em; they're free if you can pass the right tests—as an example. Shall we burn 'em, feed 'em to the pigs or send them to the starving Chinese? Take eggs, butter, cotton. What shall we do about these things that are piled mountain high, but for which most of us must pay such high prices that our dollar of 1939 is worth only 60 cents or less in the year of 1950?

Eat 'em? Wear 'em? We can't; Americans should have been born with two or three stomachs and an equal number of bodies. What business that would make! But as things are, we Americans are wondering how long it will be before all this surplus of food will be forcing us to line up at relief stations.

Already an admitted 4.5 million Americans are jobless and rapidly going broke, according to official figures. Almost certainly the true total is higher. And all because there is too much of the stuff that people need!

Say, fellow citizens, what do you think of an economy that makes all of us afraid of having too much? And why is that we have to fear surpluses?

The answer, of course, is in the ownership of the means of production and the purpose for which things are produced.

You wouldn't be worried about beans if that little garden of yours produced more of them than you needed, now would you. Oh, but you own the bean patch, so the beans are all yours.

But that's the trouble. You don't own the means of production and distribution that make up the capitalist economy. So you don't own the surpluses that are produced. And so you are still hired when you are wanted and cast aside when the corporations that do own things can't sell them.

Well, for the steenth time we're tell you—that's capitalism. That's what most Americans have continued to vote for down through the years.

Socialism wouldn't operate like that. Socialism has a program that is so sensible that it provides a way for the producers of wealth to also enjoy the wealth they produce and the leisure that machinery and science now make possible.

Wouldn't you like to be free of the danger of plenty? Wouldn't you like to use the surpluses that are giving capitalist lawmakers a headache? Or would you rather drag along until another war requires your services and eats up those vexing surpluses? Well the choice is still yours. Socialism or Capitalism . . . use or profit. You cast your vote and you take the consequences—Reading Labor Advocate.

A Tory From Fort Worth

A Tory is a Tory, wherever you find him. Whether north or south of the Mason-Dixon Line, they indulge in the same hysterical appeal. The "Star-Telegram" of Fort Worth, Tex., makes profits which would force your eyes to pop out, but still it sees destruction around the corner unless we stop this "drift toward socialism." One of the "Star-Telegram's" editorial page writers says:

"The defeatist view is that nothing much can be done and that the only promise that can be made is to go on further and operate existing socialistic experiments more efficiently."

"This is nuts. Bureaus like the R.F.C. could be liquidated and voted out of existence. The Tennessee Valley Authority could be sold to the public. Institutions, like the life insurance companies and the pension funds, would provide a market for such financing. The co-ops and similar tax-dodging operations could be brought under the tax laws.

"All that is needed is leadership, both in business and in politics, with guts."

The language leaves much to be desired, but the objectives are fairly clear: **Destroy anything which puts the government in the business of advancing the general welfare or which interferes with the profits of Big Business.** Fortunately, the American people are pretty smart and they are not likely to fall for such stuff.—Labor, Washington, D. C.

Coudert Would Save Good for Price The Republic

In the back of the "Congressional Record" we find some impassioned remarks by Hon. Frederic R. Coudert, Jr., a Taft-Republican member of Congress from New York. Mr. Coudert wishes to save the American republic. How does he propose to do it?

Why it's the simplest thing in the world. Amend our income tax law so it can only be used to pay off the national debt and the interest thereon and to meet war emergencies.

Mr. Coudert says our income tax law "is destroying the incentive and hope of the American citizen." We haven't noticed such loss of incentive. At the moment Americans seem to be doing pretty well.

Of course, taxes are high, but Americans have money to pay taxes now. It was different in the days of the "Hoover hunger." Now after paying all our taxes, we have about three times as much left as we had in those bad days.

Mr. Coudert's proposal will be received with loud cheers by certain rich men, already rolling in wealth but anxious to get more.

—Labor

Public Power

Do municipally owned utilities pay? According to the Wisconsin "Rural Electrification News," the answer is "yes." As an example, in Wisconsin cities with over 20,000 population, 1,500 kilowatts, under the commercial rate, cost \$23.75—if the city owns the plant. However, if the plant is privately owned, the average cost is \$45.41.

In other words, according to the "R.E.A. News": "The average charges of profit-power companies are almost double the amount the users would have to pay in comparable publicly owned systems."

—Labor

PROLETAREC

Pittsburgh Singer Soloist at Zarja Concert

Cleveland, O.—Those of you who managed to tune in Martin Antonice Slovence hour at 10:30 over WGAR March 26 and April 2 will need no further sales talk whatever to convince you to listen to Miss Josephine Klun thrill you again (in person) with her exceptionally rich mezzo voice at Zarja's spring concert just as she did in the broadcast of her two recordings referred to above.

It will be amazing to many to hear such volume and depth of tone emanate from the throat of this slight, almost frail-looking woman. However, for all her slight appearance, she can and will execute her choice of arias "Voi Che Sapeta" from "Le Nozze di Figaro," "Stride La Vamp" from "Il Trovatore," "Seguidille" from "Carmen" and the simpler songs, such as "Tam Kjer Tece Bistra Zila," "Sanje," "Trees" and others with an ease that will please both the ear and the eye of the listener.

Miss Klun's fine voice is appreciated and well known by music lovers in her home city of Pittsburgh and also in many other Slovene populated towns of Pennsylvania, for she has given much of her talent to enrich programs of various SNPJ lodges and other Slovene organizations. So we can assure you it will be a treat to hear her at her best in Cleveland.

Adding to the program of this April 16th will be our Singing Society "Zarja." We will share approximately half of the two-hour program with a variety of songs, one of which is the current popular song among Cleveland choruses—"Vrbosko Jezero." A three part women's chorus "Pomlad" will be another offering and because of its title will be obviously appropriate for this particular program. Our male quartet, Al Fatur, Frank Elersich, Andy Turkman and Frank Kokal, always a welcome foursome, will harmonize in "Pastirček" and "Z Velšem Srečem Voščim."

"Tam Kjer Beli So Smežnički" and "Jagerček" by Jennie Fatur and Frank Kokal, our two leading singers, will be a pleasure to hear as will be the duets "Homecoming Waltz" and "Treba Ni" by Sophie Elersich and Alice Tekavec plus "Mati Piše" and "To Bla Lepa Urca" by Josephine Turk and Tony Perusek.

As things are run in Washington, congressmen who belong to the party in power have a good deal to say about the appointment of postmasters, and most of the solons endeavor to get the jobs for their friends.

Price says this is all wrong. He holds postmasterships should be used to reward postal workers who start at the bottom of the ladder.

Already he has applied his theory to the appointment of postmasters in three of the most desirable postoffices in his district.

Of course, Price is 100 per cent right. There is no reason why a politician should be named postmaster, anywhere, at any time.

Strange

Welfare—It is slightly mystifying how welfare, and honorable word for more than 150 years, could become a symbol of all that is evil in less than six months. — San Diego Labor Leader

I Live For Thee'

By ALFRED TENNYSON

Home they brought her warrior dead:

She nor swooned, nor uttered cry:

All her maidens, watching, said,

"She must weep or she will die."

Then they praised him, soft and low,

Called him worthy to be loved,

Truest friend and bolest foe;

Yet she neither spoke nor moved.

Stole a maiden from her place,

Lightly to the warrior steep,

Took the face-cloth from the face;

Yet she neither moved nor wept.

Rose a nurse of ninety years,

Set his child upon her knee—

Like summer tempest came her tears—

"Sweet my child, I live for thee."

Job Outlook is Tough For Engineering 'Grads'

A record total of 50,000 graduates, far more than jobs available, will pour out of the nation's engineering colleges this year, the Labor Department announced this week. The total will be five times the pre-war annual turnout of engineering "grads." The Department predicted stiff competition for engineering positions, but it said many of the "grads" are likely to find openings in administrative, sales and technical jobs.

Story Time

Restless youngster (at 3 a.m.): Mommy, tell me a story.

Mother: Hush, dear. Daddy will

be in soon and tell us both one.

Rep. Woodruff receives an annual salary of \$12,500 and has a \$2,500 tax-free expense account.

He is allowed \$16,300 annually for clerical help, \$500 for telegrams and long distance telephone calls.

"That amounts to \$31,850," the expert said, "but that isn't all."

Rep. Woodruff also gets the free

charging Rep. Woodruff a bus ed

THE MARCH OF LABOR

Call 'em Communists

Sen. Joseph R. McCarthy, the Wisconsin Republican who has done some blasting of the Senate Department as a patron of Communists, made the mistake of going into particulars. He mentioned names, among them that of Dorothy Kenyon, who believes in democracy and in plain talk. So Miss Kenyon has called McCarthy a liar and taken the trouble to prove her charge.

Since we are political Socialists, we are despised by Communists where we are weak and hated and hounded by them where we are strong. However, it wouldn't surprise us at any time if some blatant apostle of the racket called "capitalism" would come out and charge us with being communists. As a matter of fact, there are some, like young Franklin D. Roosevelt, who link Socialists right along with Communists when they list their pet hates.

We are glad that McCarthy is being forced to eat his words in public, because that may put people generally on their guard against these dishonest individuals who attempt to becloud issues with disagreeable-sounding names.

Calling 'em Commies is a cheap way of disposing of one's enemies, if one can get away with it. We have seen lesser people than Senators do just that on a number of occasions, with the result that their victims were robbed of prestige and their dupes of understanding.

As a rule, these "Communist-killers" aren't concerned with the fact that Socialists propose to end the private-profit economy by legal means, while Communists are ready to throw democratic processes to the winds. The main objection of the McCarthys is that they just don't want anything or anybody to put an end to an economy that is based upon class privilege and exploitation.

To prevent that, there are plenty of self-proclaimed "patriots" who will sacrifice, not only the truth, but democracy itself. Those of them who throw charges around without regard for the facts need to be watched lest they become violent in action as well as in words.

—Reading Labor Advocate

SPRING CONCERT

Cleveland, Ohio — On Sunday, April 16 at 3:30 p.m., the singing society "Zarja" and Miss Josephine Klun, American Slovene vocalist from Pittsburgh, Pa., are presenting a concert at the Slovenian National Home on St. Clair Ave.

This concert should be of special interest to the members of the SNPJ, because Miss Klun, a talented singer gifted with an outstanding soprano voice, has unhesitatingly offered her services at benefit performances and celebrations of our various cultural and fraternal organizations including the SNPJ.

These audiences have invariably paid the highest tribute to her vocal abilities and have placed her in the category of the leading Slovene singers in this country.

under the capable direction of Joseph Krabec with Edwin Polsak at the piano.

For those unable to attend the concert comes this invitation to attend the dance in the evening in the ballroom to the music of the Pintar Brothers. This will be a splendid opportunity to get together with the many people expected from Pennsylvania on this day.

The admission to the concert and dance is 85¢ and to the dance only in the evening 75¢, so come on out and enjoy a day of wonderful entertainment and give this representative of the American Slovenes, Miss Klun, a boost toward becoming a future candidate for the Metropolitan.

—Andrew Turkman

That's Rich

The number of those eligible to cast a ballot who did vote in the Soviet elections is a curious one. It is given as 99.6 per cent or practically as pure as Ivory Soap.

It is not true, as the enemy press would have it, that the Russians had no choice in their elections. They had a perfect choice. It was Stalin or else.

In another numbers game, Senator McGrath, the Big Wind from Wisconsin, stated first that there were 245 Communists in the State Department, then flitted to 81, and finally settled on 57 as his number. Heinrich Pickles probably has a cause of action for defamation of "57 Varieties."

The British elections have demonstrated once again that as New Zealand goes so goes Maine.

U.S. Tories were jubilant that British Labor won by only a slim majority. The only one cast in gloom was Thomas E. Dewey. He is peeved that the scorekeepers didn't give him the same benefit for the long count that they gave Churchill.

More in sorrow than in anger, Senator Taft feels that the mine operators let him down. He is ready to let bygones be bygones, however, and will propose tougher laws for the miners to bypass.

Republican experts on foreign relations agree that politics should stop at the shoreline, but they mean the shore on the other side of the Pacific and the Atlantic.

Visitors to New York who find the subway system confusing can always find the Sixth Avenue Line on Sixth Avenue if they don't look for it on LaGuardia's Beauf, sometimes called "Avenue of the Americas."

The nation is almost completely returned to normalcy again. Already children are starving in migrant farm-labor camps and the Okies are on the loose in Grapes of Wrath country.—J. C. Rich in The Hat Worker

Means Much to West

Being a Westerner, I confess I am fascinated by New York's rain-making tests. The big city has hired a meteorologist at \$100 a day and has given him six months to show what he can do.

If he can produce rain when needed, the semi-arid regions of the West will give him \$1,000 a day and say it's cheap.—Raymond Lonergan.

Congressmen who live in glass houses . . .

use of office equipment and other facilities in Washington and his home town.

"The figure of \$31,850," the expert added, "does not include free medical care, free flowers, unlimited free postage, cut-rate prices on stationery and other articles in the House Post Exchange (called by courtesy a 'stationery room') and it does not include a 20-a-mile travel allowance to and from his home."

And furthermore, our expert added, members of Congress have a good pension system. After serving six years, Congressmen can draw \$1875 a year in pensions for the rest of their lives. The maximum pension is \$7500 annually.

Free Medical Care applies not only to Congressmen but to members of their families. There's a fully-equipped clinic on Capitol Hill—and services also are provided free at the Army's Walter Reed Hospital and the Navy's Bethesda, Md., hospital.

"And even beyond that," the expert continued, "Rep. Woodruff and his colleagues get cut rates on the food they eat in the Capitol dining room and for their barbershop and shoe shins.</p